

Och det är så obehagligt tyst

»var finns budbärarna som förmår tolka de samhällsförändringar vi nu står i?«

ett nykläckt år. Förknippat med vemod och osäkerhet när man inte hunnit släppa det gamla, och nyfikenhet och förväntan inför det okända. Det är naturligtvis en illusion att sakernas tillstånd skulle förvandlas över en natt, men ändå rätt skönt att vända blad och uppfyllas av nystartskänslan.

Hösten 2008 var omtumlande på många sätt. Människor över hela världen lät sig svepas med i budskapet med existentiella övertoner – om hopp och förändring – som omgav den amerikanska presidentkandidaten Barack Obama. Kampanjen bars av en gräsrotsrörelse av sällan skådat slag. Det talades om internet som en avgörande framgångsfaktor, men i grunden handlade det framförallt om mänskligt engagemang och mänskliga möten. Samtidigt rullade finansorn och finanskrisen i gång i allt mäktigare omfattning. Symboliska bilder flimrade förbi med banktjänstemän som hastigt fick lämna sina jobb på Wall Street när de stora bolagen gick omkull. Och snabbt stod det klart att världens länder var nära sammanflätade med varandra. Finansorn långt där borta landade i en bank och ett företag nära inpå. Nya varsel och uppsägningar kom varje dag.

När de globala systemen kommer i gungning och människors vardag skälver rör det naturligtvis grundläggande existentiella frågor. Samtidigt har det blivit alltmer påtagligt att de religiösa institutionerna och inte minst Svenska kyrkan ofta befinner sig någon annanstans. Jag har funderat mycket på vad det kan bero på. Jag tror att i grunden handlar det om en irriterande och förödande uppdelning av livet i ”religiöst” och ”världsligt”, och en viss oförmåga att hantera flera frågor på en gång. På ett föredömligt sätt har Svenska kyrkan tagit täten för ett religionsövergripande klimatinitiativ, men det gäller att inte missa andra aktuella frågor som också fyller världen just nu. Var finns budbärarna mitt i samhället som förmår tolka de samhällsförändringar vi nu står i, som förmår vara profetiska, tröstande och modiga? De religiösa samfundens röster behövs mer än på mycket länge. Och det är så obehagligt tyst.

Men det är svårare att kommunicera när de egna

kanalerna inte fungerar optimalt och inte förmår fånga den andliga törst och religionernas återkomst som blir alltmer märkbar. Hur kommer det sig att exempelvis Bonnierkoncernen som bäst planerar det nya bokförlaget Bonnier Existens (utgivningsstart hösten 2009); bokförlaget Ordfront satsar på andlighet och Medströms bokförlag hösten 2008 gav ut en ambitiös bok om Svenska kyrkor för en bred allmänhet samtidigt som Svenska kyrkans och Missionskyrkans eget bokförlag Verbum, med fördjupande teologisk utgivning, blir alltmer smal i sitt målgruppstänkande och lämnar andligt törstande medlemmar och potentiella medlemmar i sticket? Tidskriftssjukan bland ”kyrkliga” tidskrifter skördar allt fler offer (såsom Trons Värld, Trots Allt och Existera) samtidigt som nya breda litteraturtidskrifter föds och SR och SVT känner in trenderna i tiden och producerar teologiska rum och existentiella samtal.

När nu 2009 tickat igång funderar jag en del på vad det egentligen betyder när förlagschef Kerstin Angelin på Bonnier Existens (www.bonnierfakta.se) särskilt ringar in de existentiella frågor hon ser. Hur ska jag möta alla krav som ställs? Hur ska jag kunna nå de mål jag satt upp? Svaren ska ges genom träningsformer för inre lycka och genom nutidsmänniskans strävan efter att förklara världen.

Det är naturligtvis inte alls självklart att Svenska kyrkans ”egna” kanaler är bättre. Men de behövs också. För att bemöta kraven om inre lycka och för att föra samman den kristna traditionens lärdomar med dagens samhällssituation. För att åter och åter mitt i finanskrisen tala om gemensamt ansvar, rättvisa och varje människas okränkbara värde. För att berätta att Gud viskar i varje människas öra. Hon behöver inte göra om sig och bli någon annan. Hon duger som hon är.

BOEL HÖSSJER SUNDMAN